

selně určitá, tedy číselně určená záloha, na niž konečný výsledek sporu nemohl mít vůbec vlivu a kde tedy bylo vyloučeno poškození strany jejím advokátem, hledíc k pravděpodobnému výsledku sporu, to tím spíše, když žalobce musí se se stranou teprve o postoupené části súčtovat. Prvý soud neuvědomuje si úplně účel předpisu § 879 obč. zák., směřující k tomu, by advokát, předstíraje straně větší obtížnost nebo méně příznivý výsledek sporu, nedal si sporný předmět nebo část na sebe převést, tedy tak převést, by konečný výsledek šel v prospěch advokáta, nikoli však strany. Dá-li si však advokát postoupiti číselně určenou část nároku zálohou na svůj palmární a expensní účet, jest taková obava vyloučena a není tu tedy dána ratio legis.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Z uplatňovaných dovolacích důvodů čís. 3 a 4 §u 503 c. ř. s. není žádný opodstatněn. Mínění žalobcovy, že žalovaná není oprávněna, by namítala neplatnost postupu podle § 879 čís. 2 obč. zák., jest ovšem mylné. Smlouvy, přičítící se ustanovení § 879 čís. 2 obč. zák., jsou nicotné, absolutně neplatné, z nich nemůže nikdo nabýti práv a muselo by se k neplatnosti smlouvy hleděti z moci úřední, i kdyby nebyla namítána. Avšak dovolací soud sdílí názor soudu odvolacího, že postup pohledávky, o který jde, nepřičítá se ustanovení § 879 čís. 2 c. ř. s., ježto bylo odvolacím soudem zjištěno, že Josef B. postoupil žalobci určitou část svého nároku zálohou na zástupčí útraty žalobcovy, o níž se tento musí s Josefem B-em súčtovat, takže žalobce obdrží jen náhradu útrat, která mu náleží, a nemůže dojíti k poškození jeho klienta, jemuž zabrániti jest právě účelem zákazu § 879 čís. 2 obč. zák. Že takovéto právní jednání mezi advokátem a klientem nelze stotožňovati s převedením sporné věci na sebe, jaké mají na mysli předpisy, které zakazují, by advokát nepřevedl spornou věc na sebe, vyslovil nejvyšší soud již ve svém rozhodnutí sb. n. s. čís. 3694 a neshledává příčiny, by se odchýlil od stanoviska, které v tomto rozhodnutí zaujal.

Čís. 7108.

Vymáhající věřitel nabývá exekučního zástavního práva k movitostem tím, že je výkonný orgán sepíše a popíše v zápise a že se do zápisu pojme prohlášení, že sepsané předměty byly zabaveny pro vykonatelnou pohledávku věřitelovu. K nabytí exekučního zástavního práva se nevyhledává, by výkonný orgán připevnil na zabavené věci známky.

Zánik exekučního zástavního práva nenastává tím, že se výkonný orgán později nemůže rozpomenouti, co zabavil, a nelze jedině z tohoto důvodu zamítnouti žalobu podle § 37 ex. ř., domáhající se vyloučení zabavených předmětů z exekuce.

(Rozh. ze dne 31. května 1927, Rv I 448/27.)

Žalující firma domáhala se žalobou, o niž tu jde, by z exekuce vedené žalovanou bankou proti dlužníku Josefu F-ovi byly vyloučeny zabavené předměty (konfekční zboží), jež prý jsou vlastnictvím žalobkyně, a by exekuce na předměty, v žalobě jednotlivě uvedené, byla zrušena. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolatelka uplatňuje dovolací důvody čís. 2 a 4 §u 503 c. ř. s. a to právem. Jde o žalobu podle § 37 ex. ř., která byla zamítnuta z toho důvodu, že výkonný orgán Ladislav H., zabaviv dne 8. července 1925 pro pohledávku žalované banky a současně pro pohledávku dalšího věřitele u dlužníka Josefa F-a konfekční zboží v ceně asi 230.000 Kč (dle ocenění výkonného orgánu), neopatřil jednotlivé předměty nálepkami a nemůže dnes udati, co vlastně zabavil. Soudové nižších stolic, vzavše tuto okolnost za zjištěnu na základě výpovědi Jaroslava H-a, dovozují, že prý za tohoto stavu věci jest nemožným, by žalobkyně dokázala, které věci jsou zabaveny, takže v důsledku toho nemůže prý ani dokázati, že zabavené věci jsou jeho vlastnictvím. Dovolatelka spatřuje vadnost řízení v tom, že nebyl proveden důkaz výsledkem svědků Josefa a Zdenky F-ových a místním ohledáním o totožnosti zboží a shodnosti jeho se zbožím, popsáním v zájemném protokole. Dovolatelce jest plně přisvědčiti. Nelze souhlasiti se soudy nižších stolic, že jedině výkonný orgán jest povolán k tomu, by soudu označil, které předměty jsou zabaveny. Soudy nižších stolic, vyslovující tuto zásadu, chtějí vlastně říci, že pro zjištění, které věci byly zabaveny, může býti podkladem pouze a výhradně jen výpověď výkonného orgánu, tak totiž, že jest všechny ostatní nabízené důkazy a protidůkazy pominouti a je vůbec neprováděti, a že rozhoduje jedině výsledek výkonného orgánu jako svědka a to v soudní síni před procesním soudem provedený. Ale postup tento nelze označiti za správný. Vždyť není vyloučeno, že výkonný orgán sám by se — třeba ohledně některých předmětů — na věc rozpamatoval, kdyby mu bylo předestřeno to, co vypoví ostatní svědkové k důkazu nebo k protidůkazu vedení, a zejména kdyby výpověď svou učinil teprve po provedeném místním ohledání a na jeho základě. Z toho jest patrné, že měly býti prováděny důkazy, vedené žalobkyní o vlastnictví k zabaveným věcem, v čemž zahrnut jest důkaz totožnosti věcí zabavených s věcmi Josefu F-ovi s výhradou vlastnictví nebo do komise daných; ale též měly býti provedeny protidůkazy žalovanou stranou nabízené. Tím stalo se řízení vadným podle §u 503 čís. 2 c. ř. s. a bylo rozhodnuto tak, jak se stalo (§§ 496 čís. 2, 513, 510 c. ř. s.). K vyjasnění věci podotknouti dlužno ještě toto. I žaloba podle §u 37 ex. ř. musí býti opřena o hmotněprávní podklad, tedy v tomto případě o to, že žalobkyni přísluší vlastnictví k zabaveným věcem, důsledkem čehož nemohla žalovaná nabýti vnuceného práva zástavního k nim na základě titulu proti

Josefu F-ovi znějícího. Podle §u 253 ex. ř. jest zabavení hmotných věcí vykonáno tím, že výkonný orgán je sepiše a popíše v zápise (zájemním protokolu), a že se do zápisu tohoto pojme prohlášení, že sepsané předměty byly zabaveny pro vykonatelnou pohledávku věřitelovu. Již tím (§ 256 prvý odstavec ex. ř.) nabývá věřitel práva zástavního, a ani v §u 253 nebo 256 ex. ř. ani v bodě 81 instrukce pro výkonné orgány není nabytí soudního práva zástavního vázáno na to, by výkonný orgán připevnil na zabavené věci známky. Vnucené právo zástavní trvá pak dotud, dokud nezanikne podle § 467 a násl. obč. zák. nebo ze zvláštních důvodů pro vnucené právo zástavní platících (na příklad §§ 256 ex. ř., 12 vyr. ř., 12 úpad. ř. atd.) anebo zrušením exekuce. Zánik práva zástavního nenastane však tím, že výkonný orgán později se nemůže rozpomenouti, co zabavil. Při novém rozhodování sporu jest proto vycházení s právního hlediska, že zájem svršků se stal, ale že postupem výkonného orgánu jest nyní toliko stíženo zjistiti, které předměty byly zabaveny a zda jsou totožny s věcmi, žalobkyní z důvodu vlastnictví vylučovanými.

Čís. 7109.

Smlouva mezi republikou Československou a republikou Polskou o otázkách právních a finančních ze dne 23. dubna 1925, čís. 56 sb. z. a n. na rok 1926.

Slezský pozemkový úvěrní ústav jest oprávněn domáhati se pořadem práva zaplacení hypotekární zápůjčky pod exekucí na tuzemské nemovitosti, třebas vlastníkem jich bylo farní obročí v Polsku.

(Rozh. ze dne 31. května 1927, R II 15/27.)

Slezský pozemkový úvěrní ústav domáhal se na farním obročí obce P. v Polsku zaplacení anuit z pohledávky, váznoucí na nemovitostech žalovaného obročí v Československé republice. Žalované obročí vzneslo námitku nepřipustnosti pořadu práva proto, že podle čl. 73 smlouvy českopolské uveřejněné ve sbírce zákonů a nařízení pod číslem 56 z roku 1926 jest příslušnou k rozhodnutí sporu a k výkladu smlouvy smíšená komise po případě rozhodčí soud. Soud první stolice zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva a uznal podle žaloby. Důvody: Žalovaný vznesl námitku nepřipustnosti pořadu práva, maje za to, že na sporný případ se vztahují ustanovení smlouvy českopolské, vydané 29. dubna 1926 pod čís. 56 sb. z. a n. a že prý podle čl. 73 této smlouvy jest připustnou k rozhodnutí tohoto sporu smíšená komise, v druhé řadě rozhodčí soud. Kdyby zavazené nemovitosti zcela nebo z části byly na území republiky Polské, pak by ovšem vzhledem na ustanovení §u 55 cit. smlouvy bylo o této námitce uvažovati. V tomto článku 55 je totiž ustanoveno, že pohledávky žalujícího ústavu (nesporně dřívější rakousko-slezský ústav pro úvěr pozemkový), které byly anebo jsou zajištěny hypotékou na nemovitostech na území republiky